

Pälsjägare

Folkpartiets ledare förklarar sig beredd och villig att överta regeringsmakten. Uttalandet är knappast originellt eller överraskande; man har länge anat att hr Ohlin minst lika mycket som andra partiledare är redo att bli statsminister om väljarna ger honom tillfälle till det. Att han betonar sin önskan efter två valnederlag kan väcka undran, men just nederlagen kan motivera den reklam för partiet som består i en kraftyttring av detta slag.

Andra punkter i hans deklaration är mera tvivelaktiga. En samlingsregering är omöjlig, säger hr Ohlin, därför att socialdemokraterna är emot tanken. Men förutsättningen för ett regeringsskifte är ett socialdemokratiskt nederlag; det är först efter ett sådant som en inuit till samlingsregering blir aktuell. Varför då inte dröja till dess nederlaget kommit och i detta nya läge göra ett allvarligt försök att få en samregering till stånd? Den taktik hr Ohlin nu följer kan inte övertyga någon om att han verkligen önskar samregering; intrycket blir tvärtom att han vill smita från frågan.

Genom några ord i sitt tal antyder också hr Ohlin att

han — folkpartiet — vill regera ensam, utan koalition med andra partier som nu står i opposition. Även den tanken är högst diskutabel. I många år har man nu på oppositionshåll klagat över att vi har en regering utan klar majoritet eller med ytterligt svag majoritet. Varför då som alternativ ställa upp en regering som visserligen skulle vara stödd på ett mellanparti, men vars parlamentariska förankring skulle bli ojämförligt svagare än den nuvarande regeringens? En s k vägmästarregering skulle i nuvarande läge, med de små och skiftande motsättningarna mellan alla partier, bli ännu svagare än hr Ekmans regeringar på 1920- och 1930-talen, ty då var det i alla fall något lättare att forma en medelproportional som medförde hjälp från växlande partier.

Det synes därför rimligt om hr Ohlin dröjer med att göra anspråk på pälsen tills björnen är skjuten.

19/11

För mycket kärlek

DEN KATOLSKE franske filosofen Jacques Maritain utgav förra året en bok som nu under titeln *Varför jag beundrar Amerika* (Natur och Kultur, 11:50) föreligger på svenska. Som motiv till not de okunniga och illvilliga framställningar av Amerika som är vanliga särskilt i Frankrike — Duhamel är ett gott exempel — är Maritains bok kanske av värde i författarens hemland. Den angriper en rad klichéföreställningar av primitiv natur. Men även den som är beredd att instämma i det mesta måste finna skriften irriterande ytlig.

Problemen behandlas i det muntra och vänliga maner som är regel för inbjudna talare på lunchklubbar. Den amerikanska demokratin, rasfrågan, den sociala strukturen och mycket annat berörs med en slapp älskvärdhet, som inte kan ge den okunnige någon grundval för bedömandet och som för den mera insatte saknar intresse. På övligt sätt talas om folksjälen och om amerikanerna som om de vore stöpta i samma form. Väst är den deklamatoriska fraseologin, som sveper allt i ett falskt och dunkelt djupsinne. Amerikanen utmärkes av "intresse för moraliska och religiösa värden", av "törst efter kunskap", av "törst efter andligt liv", "det finns intet land i världen som har större behov av och erbjuder större möjligheter för en kristen filosofi än Amerika"; "Amerikas stora och beundransvärda styrka

består i att Amerika är det amerikanska folket". Amerikansk rotaryretorik och fransk paradexercis i formuleringar har ingått en föga smaklig förening.

HERBERT TINGSTEN